

וְחַיִּילִים יִגְבֹּר

(קהלת י, י)

בענין גיורם של חיילים מזרע
ישראל המשרתים בצה"ל

חה"כ הרב חיים אמסלם

הכנסת

וְחַיִּים יִגְבֹּר (קהלת י, י)

כל הנלחם בכל לבו בלא פחד ותהיה כוונתו לקדש את השם בלבד, מובטח לו שלא ימצא נזק ולא תגיעהו רעה, ויבנה לו בית נכון בישראל ויזכה לו ולבניו עד עולם ויזכה לחיי העולם הבא, שנאמר כי עשה יעשה ה' לאדוני בית נאמן כי מלחמות ה' אדוני נלחם ורעה לא תמצא בדך וגו' והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלהיך.

רמב"ם הלכות מלכים פרק ז הלכה טו

ד' בתשרי, התש"ע

אל רבני ודייני ישראל די בכל אתר ואתר ה' עליהם יחיו!

לאחרונה נתפרסם בכלי התקשורת הכלליים משמו של חה"כ הרב חיים אמסלם, כי קרא להקל בתהליך גיורם של חיילי צה"ל מזרע ישראל. כאשר ברור שהליך גיורם של החיילים צריך להיות כמקובל בכל בתי הדין וככל גיור ע"פ ההלכה, בטבילה, במילה ובקבלת המצוות, ובלעדי זה אין כאן גיור! הדברים עוררו הד ציבורי חיובי רחב מחד, והתקפה חריפה מאידך ע"י חוג מסוים, המהלך אימים על מערכת הרבנות והדיינות שלא להקל בשום עניין בהליך גיור חיילי צה"ל, ושדינם כשאר גויים הבאים להתגייר.

ההקלה בתהליך הגיור למי שהוא מזרע ישראל בכלל (הוא דבר שיסודתו בהררי קודש) ובפרט למשרתים ומוסרים נפש על הכלל, והן צורך השעה והדור, ומעוגנות ביסודות ההלכה ובפוסקים בראשונים ובאחרונים, חה"כ הרב חיים אמסלם, חיבר ספר גדול ומקיף (גי חלקים) הנקרא "זרע ישראל", הנמצא בשלבים מתקדמים של עריכה והדפסה, אנחנו שולחים לכבודו מתוכו, תדפיס זה המתייחס לחיילים בלבד, נשמח מאוד אם כבודו יעיין בו ויחווה דעתו בעניין חשוב זה.

חשוב להדגיש, כי גדולי ישראל כבר זעקו והתריעו כי בזמנינו יש לקרב ולא לרחק ולהקל בתהליכי הגיור, אחרת במו ידינו נביא עלינו את חוק נישואין אזרחיים ודומיו, ונפתח פתח לגיורים שלא ע"פ ההלכה, ונגרום להתבוללות, נשואי תערובת והיטמעות של גויים בתוכנו.

הגיעה העת שרבני ישראל המכהנים בפועל, ולהם הקשר עם העם יביעו דעתם בפומבי.

נשמח לתגובת והתייחסות כבודו.

בברכת התורה

לשכת חבר הכנסת

הרב חיים אמסלם

בעניין גיורם של חיילי צה"ל

ראיתי לנחוץ ולנכון להביא בכאן ממה שכתבתי בעניין החיילים והוא דבר שהשעה צריכה לו:

שאלה: הבאים להתגייר מהעולים החדשים שאבותיהם יהודים ואמם גויה, והגיעו לארץ מכח חוק השבות, ואין באים לסיבה מיוחדת כגון נישואים עם יהודיה או טובת הנאה, רק חפצים בגיור משום שאביהם יהודי, ומשייכים עצמם לעם ישראל, ומתגייסים לצבא, וחפצים לראות עצמם כרוב החברה הישראלית, שהיא שומרת מסורת כגון קדוש בשבת, צום בכיפור, אי אכילת חמץ בפסח וכיו"ב, אם מותר לקבלם להתגייר לכתחילה.

תשובה: הנה בגוף הספר אנו מבררים את היבטי הגיור וקבלת מצוות חלקית, ומ"מ לא אמנע מלהביא עוד היבט נוסף וחשוב בענין זה.

הנה הרמב"ם בהלכות איסו"ב (פ"ג הי"ד) כתב, שהמצווה הנכונה, כשיבא הגר או הגיורת להתגייר, בודקין אחריו שמא בגלל ממון שיטול, או בשביל שררה שיזכה לה, או מפני הפחד, בא להיכנס לדת, ואם איש הוא, בודקין אחריו שמא עיניו נתן באשה יהודית, ואם אשה היא בודקין שמא עיניה נתנה בבחור מבחורי ישראל, אם לא נמצא להם עילה, מודיעין אותם כובד עול התורה וטורח שיש בעשייתה על עמי הארצות כדי שיפרשו, אם קבלו ולא פרשו, וראו אותן שחזרו מאהבה, מקבלים אותם, שנאמר "ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אליה", ע"כ.

הרי שהזכיר הרמב"ם הסיבות שמביאות בדרך כלל גוי להתגייר, והם ממון, שררה, או אישות עם ישראל, וכשיבדקו אחרי הבא להתגייר ולא נמצא להם עילה, אזי מודיעין כדי שיפרשו, לא פרשו אנו מגדירים ממילא ש"חזרו מאהבה", החזרה מאהבה היא לכאורה הסיבה והגורם לכך שיקבלו עליהם ויקפידו אח"כ בכל המצוות שבתורה, בין אותם שידעו הם מהם המצוות מתוך מה שהודיעו מהקלות ומהחמורות כמ"ש לקמן בפ"ד (ה"א וה"ב), ובין אלה שלא הודיעו, ואהבה לענין זה היא אהבת ה' אמונתו ותורתו.

בזמנינו נוצר מצב חדש, של באים להתגייר ללא שום סיבה מהסיבות הנ"ל, רק לאהבת העם היהודי וההשתייכות אליו, האם זה מספיק וראוי או לא.

התופעה הזו היא חדשה יחסית, כי בעבר ובכל הדורות הרצון להיות יהודי (כשאינו בא לשום סיבה מהסיבות הנ"ל), מגלה על אהבת ה' ורצון לקיים המצוות ולכן חפץ בגיור.

על מנת להשיב על השאלה, נחלק הדבר לב' בחינות. בחינה א' מי שהוא מזרע ישראל ובא לחזור לצור מחצבתו ושורש אבותיו, ועל זה הארכנו בגוף ספרנו להוכיח

שמקבלים אותם לכתחילה ואפילו כשאנחנו יודעים שבאים לסיבה מהסיבות, וכמ"ש הרשב"ש בתשובה (סי' שס"ח), והארכנו לבסס יסוד זה, קחנו משם. בחינה ב', מי שבנוסף להיותו מזרע ישראל, ע"י מעשיו מוכיח שיש לו אהבה והשתייכות לעם ישראל, ומוכן לסבול צרתם, על דרך מה שאיתא בגמ' ביבמות (מ"ז ע"א), שאומרים לו מפני מה באת, אי אתה יודע שישראל סחופים ודוויים וצרות באות עליהם, אם אומר יודע אני ואיני כדאי, מקבלין אותו ע"ש, וברוח זמנינו, אי אתה יודע שרצונך להשתייך לעם היהודי יחייב אותך לשרת בצבא היהודים, ולהכניס עצמך לסכנה ואולי למיתה, ובכל זאת, אומר יודע אני ובכל זאת מקבל על עצמו, האם זוהי סיבה מספקת לקבלו להתגייר, הגם שאנחנו יודעים ומשערים את יחסו הכללי בקשר לקבלת עול תורה ומצוות.

יתכן והמוצא לברור סוגיא זו, הוא דוקא דברי הרמב"ם בהלכות מלכים (פ"ז הט"ו) וז"ל: "מי האיש הירא ורך הלבב", כמשמעו, שאין בלבו כח לעמוד בקשרי המלחמה, ומאחר שיכנס בקשרי המלחמה, ישען על מקוה ישראל ומושיעו בעת צרה, וידע שעל יחוד השם הוא עושה מלחמה, וישים נפשו בכפו ולא יירא ולא יפחד, ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו, אלא ימחה זיכרונם מלבו ויפנה מכל דבר למלחמה, וכל המתחיל לחשוב ולהרהר במלחמה ומבהיל עצמו, עובר בלא תעשה, שנאמר "אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם", ולא עוד אלא שכל דמי ישראל תלויין בצוארו, ואם לא נצח ולא עשה מלחמה בכל לבו ובכל נפשו, הרי זה כמי ששפך דמי הכל, שנאמר "ולא ימס את לבב אחיו כלבבו", והרי מפורש בקבלה, "ארור עושה מלאכת ה' רמיה, וארור מונע חרבו מדם", וכל הנלחם בכל לבו בלא פחד ותהיה כוונתו לקדש את השם בלבד, מובטח לו שלא ימצא נזק ולא תגיעהו רעה, ויבנה לו בית נכון בישראל, ויזכה לו ולבניו עד עולם, ויזכה לחיי העולם הבא, שנאמר "כי עשה יעשה ה' לאדוני בית נאמן, כי מלחמות ה' אדוני נלחם, ורעה לא תמצא בך וגו', והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלהיך", עכ"ל.

הרי אנחנו רואים את ההבטחות הגדולות למי שנלחם בכל לבו בלא פחד ש"יבנה לו בית נכון בישראל, ויזכה לו ולבניו עד עולם, ויזכה לחיי העולם הבא", כמה גדולה מעלתם של אלו שנלחמים וכוונתם לקדש את השם, ואלו שכוונתם לשמור על העם היהודי בארץ ישראל מפני הקמים עלינו לכלותנו, בבחינת "כי נועצו לב יחדיו עליך ברית יכרותו", כמה זכות יש להם, ולכל הפחות גדולה זכות זו להיות סיבה מספקת לקבלתם להתגייר, ומה גם דבלא"ה הם זרע ישראל שדינם שמקבלים אותם אפי' כשבאים לסיבה, כ"ש וק"ו אלו שאין להם סיבה מהסיבות המונעות, אבל יש להם סיבה מהסיבות המחייבות.

וכבר כתב הרב מגילת ספר על הסמ"ג (לאוין קט"ז), "כשמרגיש צרת השעבוד ונלווה עמם בצרתם, זה מורה שלנו שלם וחפץ ביהדות עד מאוד", ורבנו צדוק הכהן מלובלין בספר צדקת הצדיק (המלא) (סי' נ"ד) כתב "דעיקר היהדות אשר בשם ישראל יכנה".

וכשאין מקבלין אותן ודוחין אותן ומקשין עליהם וממאיסים עליהם את הרצון להתגייר, מלבד שדבר זה נוגד את הדין וההלכה, וכמ"ש הרמב"ם (בפי"ד ה"ב) שאין מטריחין עליו שמא יגרום לטורדו, עוד בה, שיש בזה חלול השם וכמ"ש מרן הגרע"י שליט"א בשו"ת יביע אומר ח"ח (סי' י"ב אות י' עמוד תט"ז) לענין הקראים, שהביא תשובת רבינו ברוך ממגנצא המופיעה בשו"ת בשמים ראש, שיש חילול השם בעיני הגויים שאנו מרחיקים ופוסלים את העדה שסובלת עמנו בגלות, ע"כ. ודברים אלה יש להם תוקף גם בענייננו ביתר שאת ויתר עז, כי ידוע שכמה מהקראים וראשיהם חתרו בכל עוז למען מדינת ישראל גם בהיותם בגולה, ומהם שנמסרו בידי השלטונות והוציאו להורג על מה שפעלו במסירות נפש למען ישראל, ואף בבואם לארץ ישראל הם מתגייעים לצבא ישראל, ומגינים עלינו בכל כחם מידי המחבלים הרשעים שונאי ישראל, אשר כל יום יגורו מלחמות "אני שלום וכי אדבר המה למלחמה", ומה יאמרו עלינו החופשים שאינם שומרי תורה ומצוות, בראותם שאנו מרחיקים את אלה שמוסרים עצמם בשביל ישראל, ומבדילים אותם מזרע ישראל וכן לא יעשה, ולכן יש להעמיד הדבר על קו הדין ועל האמת ועל השלום, עכ"ל הזהב של מורנו ורבנו הגדול, ודוק מינה ואוקי באתרין, שהיותם מ"זרע ישראל", ובנוסף רצונם להלחם ולשמור על עם ה', שבזכות אותם החיילים עשרות אלפי לומדים יכולים לעסוק בתורה, די לסיבות אלו כדי לקבלם לכתחילה לגיור, ואנחנו מצווים לקרבם להאיר להם פנים ולהקל עליהם.

וכיו"ב כתב בשו"ת אחיעזר (סי' ר"ח) שבעיני המון העם נראה חלול ה' שלא מוכנים לגייר מי שרוצה להתגייר ולהיכנס לעם ישראל ע"ש, וק"ו שהיה אומר כן כלפי מי שמוסר נפשו על בטחון העם שיש בזה חלול ה' והפניית אצבע מאשימה של אטימות כנגד הרבנים על זה שלא מקבלים אותם וזה חלול ה' גדול.

ישנה עוד סברא נכונה בענין הגיור והיא, שלשעבר בזמן רבותינו שכללות עם ישראל ורובו ככולו היו שומרים תורה ומצוות, ואדם בא להתגייר ואינו רוצה לקיים התורה והמצוות, יש חשד ודעת נוטה שבא לסיבה צדדית וסיבה כזו מעכבת שלא לקבלו, אבל בימינו הבא להתגייר ורואה שרוב העם אינו שומר תורה ומצוות וחושב לפי דעתו שיש אולי ב' סוגים של יהודים, יש יהודים המקפידים ומחמירים על עצמם, ויש יהודים רגילים שאינם מקפידים כל כך, וכשבא להתגייר רואה במסירות הנפש שלו, וההזדהות והנכונות להקריב עצמו למען העם היהודי את עיקר היהדות, ויתכן

שבזמנינו גם זו סיבה מספקת לקבלו, ובמיוחד שפעמים רבות, הם מאבדים את מעמדם הקודם בקרב בני עמם וארצם ובני משפחתם, עבודתם ופרנסתם, מה גם כפי שכתבנו שבלא"ה הם מזרע ישראל, כעין סברא זו ראיתי בשו"ת הגר"א גוטמאכר (סי' פ"ו), שהסביר בטעם שקשים גרים לישראל, כמ"ש רש"י שישראל למדים מהם, ובימינו לצערנו המצב התהפך, שהם למדים מישראל עש"ב.

וכיו"ב כתב הגר"מ פיינשטיין זצ"ל בשו"ת אגרות משה יו"ד – א' סי' ק"ס שלפעמים גם כשאומרים הבי"ד לגר שצריך לשמור שבת חושב שהוא רק הידור בעלמא וגם מי שאינו שומר שבת טועה לומר שהוא יהודי כשר, וחזר על סברא זו גם באגרותיו יו"ד – ג' גבי גיורת שלא רצתה לקבל תלבושת נשים צנועות דמאחר שנפרץ תלבושת הפריצות בעוונותינו הרבים גם בבנות ישראל ואף באלו שהן שומרות תורה שלכן נכריה שבאה להתגייר חושבת שהוא רק חומרה בעלמא שרוצים הרבנים להטיל עליה יותר מהדין מאחר שיודעת מנשים שמחזיקין אותן לשומרי דת שמתלבשות בתלבושת פריצות, ואף שאומרים לה הרבנים שהוא דבר איסור אינה מאמינה להם, עכ"ד. וכ"כ בשערי טהר ח"ח סי' קכ"ה עמ' תט"ו ד"ה ולפענ"ד שמשום זה שהגר עובר על האיסורים ולא נוהג כדת ישראל לא נפקעה הגרות שבעוונותינו הרבים הרבה מישראל נוהגים כגויים ממש, ומ"מ נחשבים לעניין כל הדינים כישראלים גמורים, וכסברה זו נמצא עוד הרבה באחרוני זמנינו, ואכמ"ל.

ובאמת אם דוחים אותם לסיבה זו, מלבד כל הקלקולים שעלולים לצאת מנשואי תערובת והתבוללות, עוד בה שנראה שעוברים על מה שמוכיח הנביא יחזקאל "ואת הנדחת לא השיבותם ואת האובדת לא ביקשתם" (יחזקאל לד, ד), אלו הם הנדחים והאובדים שנטמעו והתערבו בין הגוים, ובימינו נתקיים הפלא, שזכו הם וזכינו אנו שהנה הנם על אדמת ישראל, ועליהם התפללנו ואנו ממשיכים להתפלל ג' פעמים ביום, "מקבץ נדחי ישראל", וגדול קבוץ גלויות כיום שנבראו בו שמים וארץ (פסחים פ"ח ע"א, ועיין פרש"י האזינו ל, ג), וראיתי מובא בשם פי' הרמב"ן לשיר השירים על פסוק האלף לך שלמה וז"ל: וברשיון מלכי האומות ובעזרתם ילכו לא"י כדכתיב, "והביאו את כל אחיהם" (ישעיה ס"ו), ויהי המלכות ההיא נמשך ואינו פוסק לעולם, ע"כ. והרי זו הבטחת התורה (דברים ל, ג) ושב ה' אלהיך את שבותך אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך וכו' והתקבצות העם לארצו היא פעולה שמיימית נפלאה מאוד. ובתוך הקבוץ אנחנו נדרשים לענין השבתם וגיוורם, וכבר כתב הרב משפטי עוזיאל, שיש מצוה לקרבים ולגיירם, אפי' שאנחנו יודעים שלא יקיימו המצוות (משפ"ע ח"ז סי' כ'), כ"ש וק"ו באלו שהם צאצאי יהודים, וכ"ש כשאנו רואים שהם מוסרים נפשם למענינו, וכ"ש וק"ו כשהם מקבלים עליהם כל המצוות, ומתחייבים לקיים חלק. [כי הארכנו להביא ראיות לכך שאם מקיימים אפי' מקצת מצוות, זהו

הוכחה גמורה שמילה וטבילה וקבלת המצוות, היתה בכוונת יהדות, ואין כאן מן השפה ולחוץ וליבו בל עימו גם למי שפוסק שקבלת המצוות מעכבת, ומכניס בכוונת קבלת המצוות, גם הכוונה לקיום המצוות ואכמ"ל]. ועיין לגדול מגורשי ספרד דון יצחק אברבנאל בספרו משמיע ישועה (פרק המבשר השני נבואה ג') שכתב: שלא יחשבו שכמו שיצטרכו לעזוב דרך הגויים לעניין שמירת המצוות שג"כ יצטרכו לעזוב שאר הטובות והקניינים אשר קנו בגיותם, וגם הבנים אשר יולדו להם מבנות הגויים, **כי זה לא יהיה כן** לפי שהקב"ה יותיר להם פרי בטנם ופרי בהמתם ואדמתם וכל מעשה ידיהם לטובה, עכ"ד.

ולעניין מעשה ברור שבלי קבלת תורה ומצוות **לגמרי** אין אפשרות לקבלם, וכאלה שימשיכו לחיות כמאז ומקדם לכל דבר ועניין, בלא שום שינוי מעשה המראה כניסה ליהדות, הלב וההיגיון הבריא ממאן לקבל, אולם ב"ה כאן בארץ ישראל שבנקל אדם יכול להיות "שומר מסורת", ע"י כך שמקדש על היין בשבת, צם ביום כיפור, האישה מדלקת נרות בע"ש, נמנע ממאכלי טריפה, נמנע מחמץ בפסח, מכבד החגים המסמלים את היהדות, שאלו מהדברים שבקלות כל הדר בארץ ישראל יכול לקיים, ואפילו במצות תפילין החביבה, אנו רואים שרבים שאינם שומרי שבת כהלכתה, מניחים ומתפללים איתם, הלאו נחשוב אותם כגויים? הנאמר על כאלו שלא עשו בזה כלום? בודאי שלא! ובכאלו מילה וטבילה לשם יהדות עם קבלה וקיום מהמצוות הנ"ל ודאי תועיל, זאת בנוסף למצוות שהגדיר הרב מלמד להועיל אה"ע (סי' ג') שאותם בודאי ירצה לקבל כגון: איסור ע"ז, גלוי עריות, שפיכות דמים, מצות צדקה, כבוד אב ואם, אהבת הרע, ואח"כ יאמר בסתם שמקבל עליו מצוות היהודים ודיו, עש"ב¹.

---

¹ הן אמת ששקולה שבת כנגד כל המצוות כדאיתא בירושלמי ברכות (פ"א ה"ה), אך כמה גדול עוון חלול ה' שהמחלל ה' בסתר נפרעין ממנו בגלוי אבות (ד' ד') ובעו"ה בעון חלול ה' חיה רעה רבה ובהמה כלה עיין שבת ל"ג ע"א, ומוטב שתעקר אות אחת מן התורה ואל יתחלל שם שמים בפרהסיא יבמות (ע"ט ע"א) ועל זה אמרו, חכמים הזהרו בדבריהם שמא תחובו חובת גלות ונמצא שם שמים מתחלל (אבות א'), ומוטב שיעבוד אדם ע"ז ואל יתחלל שם שמים בפרהסיא סנהדרין (ק"ז ע"א). ולעניין הגיור כתב האחיעזר (סי' כ"ח) "שאין הוא מוצא לנכון להרעיש על עניין זה משום שנדמה בעיני המון העם כחילול ה' כשאין מניחין להתגייר", ומה יענו ע"ז בימינו? והאבות נענשו כשלא גיירו את תמנע כדאיתא בסנהדרין (צ"ט:), וע"ע בירושלמי (רפ"ד דקדושין), מאידך הבא להתגייר ועוזב דתו הקודמת אזי אצלו יש שיקול הפוך כי שקולה ע"ז כנגד כל המצוות כולן **והנזהר בה כשומר את כולן** וכמ"ש רש"י בפי' משפטים (כ"ג י"ג) ושקולה נתיצת ע"ז כנגד כל המצוות כדאיתא בפס"ז עקב (ח' א') **ועזיבתם את דתם וכניסה ליהדות היא עיקר האמונה**. ובפרט שכולם מקיימים **מצות מילה היקרה שקולה כנגד כל המצוות** כדאיתא בנדרים (ל"ב ע"א), **וישיבת א"י שקולה כנגד כל המצוות** כדאיתא בספרי ראה (י"ב כ"ט), ובפרט אם יבטיחו

וכ"ש בצרוף מה שכתבתי לעיל בודאי דהוי גרות מעלייתא, ודרך זו בגיור היא דרך כבושה לרבים שמחד קל להם להתגייר ומאיך היא על קו ההלכה הצרופה לרוב הפוסקים.

וגדולה מזו מצאנו לאחד מגדולי ההוראה בדורות האחרונים הגאון רבי שלמה דוד כהנא ז"ל ראב"ד ברשוב ואח"כ בא"י, בתשובה בשו"ת ויען אברהם יו"ד (סי' מ"ט) שהתיר לקבל לגיור כאלו "שליבנו נוקפינו בידיעתנו שכל עניין גרותם הוא רק בשביל אישות או בשביל המנה, או עליה לא"י, מ"מ ההכרח יאלצנו לקבלם אם יערימו עלינו שמקבלים עליהם עול מצוות, והעיקר הטבילה במקוה כשרה בפני ב"ד חשוב" עש"ב, ושם מבואר דמשום שעת הדחק יש להקל בדברים שאינם פוסלים בדיעבד. והרי הגאון האחיעזר (שם) כתב שאינו רואה צורך להרעיש על הרוצים לקבלם (גם בכאלה שלא ישמרו תו"מ) משום שנדמה בעיני העם כחילול השם כשאינן מניחין להתגייר, וראה בהערה בסמוך, עש"ב, וכ"ש וק"ו בנדו"ד, באופן שיש לעני"ד פתח רחב להתיר לקבלם לכתחילה, ולהקל בגרותם כשמקבלים עליהם הכניסה ליהדות בלב שלם.

וידוע מה שכתב הרמב"ם בפירוש המשניות (מכות פ"ג משנה ז) ז"ל כי "מעיקרי האמונה בתורה כי כישקיים אדם, אחת מתרי"ג מצוות כראוי וכהוגן ולא שיתף עימו כוונה מכוונות העולם בשום פנים, אלא שיעשה אותה מאהבה, הנה זכה בה לחיי העולם הבא ועל זה אמר ר' חנניה בן עקשיא רצה הקב"ה לזכות את ישראל וכו' כי המצוות בהיות הרבה אי אפשר שלא יעשה אדם בחייו אחת מהנה על מתכונתה ובעשות אותה מצווה תחיה נפשו" עד כאן לשונו, ומסירות הנפש למען כלל ישראל עד כדי סכנה ומיתה, כפי שבעוה"ר קרה וקורה עם החיילים בהחלט מצוה ראויה היא להיכלל בסוג זה.

ולכן לענין דינא, סדר גיורם יהיה כך: צריך לעשות להם כדין כל הבא להתגייר, להודיעם מקצת המצוות ושיקבלום עליהם, ותהיה קבלת המצוות כדינה בפני ב"ד מוסמך וראוי, וכשיבטיחו לקיים מצוות מסוימות אזי יש לקבלם לכתחילה.

לקיים מצוות ציצית ותפילין ששקולות כנגד כל המצוות שבתורה, כדאיתא בנדרים (כ"ה ע"א), והגדילו תז"ל ואמרו כל המקיים מצוה אחת כאילו מקיים כל התורה כולה (מדמ"ש א' י'), או כל המקיים מצוות סוכה עיין פסיקתא דר"כ (קפ"ו), והפרט מפורט מה שמוסרים נפשם על כללות ישראל ונהרגים על הארץ ויושביה **שכל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא** כדאיתא בסנהדרין (ל"ז ע"א). שקולה שנאת חנם כנגד ג' עבירות החמורות ע"ז ג"ע וש"ד כדאיתא ביומא (ט' ע"ב), ועל אותו משקל בהיפך אהבת חנם. להתעלם מכל המצוות הללו ולומר שאין בהם ממש כשחפץ להכנס ליהדות? אין הדבר נכון!

מוצאי ר"ה ג' תשרי
שנת עש"ת שן מעולפת ספירים לפ"ק

לכבוד

ידידנו היקר הרה"ג שליט"א
מחשובי הרבנים בישיבת...

שלום וברכה!

ראשית ברצוני להודות לו על דברי החיזוק והברכות, חן חן ויישר כוח לכבודו, ויקוים בו מקרא שכתוב "טוב עין הוא יבורך" ודרשו רבותינו אל תיקרי יבורך אלא יברך (סוטה ל"ח).

ולעצם הדבר, פשוט וברור שכפי שאמר מרן נר"ו, מעולם לא אמרתי כי שירות בצבא במקום קבלת המצוות או זהה לקבלת המצוות שמקבל הגר על עצמו, אין זה כי אם שקר וכזב זיוף ועלילה של אותם חוגים, קיצוניים ומתלהמים ושונאי כל מי שאינו כפוף כשופר הכפוף לדעותיהם השקפתם ופסיקותיהם, ואנחנו ברוך ה' איננו מהם ומהמונם, ונחוננו בחירות המחשבה, עם יושר העיון וכח הפסיקה הנכונה כאשר כל זה כבר ידוע בשער בת רבים, ולמפורסמות אין צריך ראייה.

ומ"מ כיון שהרעישו עולם וכל מטרתם היא על מנת להרתיע כל מי שמעז לחשוב אחרת וכ"ש וק"ו מי שמעז לחלוק ולערער את המונפול שניכסו לעצמם, ומטילים חיתתם על הציבור שלא לש"ש, חייב אני להסביר בקיצור את מה שנתפרסם בשמי, ואף כי ב"ה השיבותים מעל גלי האתר מנה אחת אפיים, בכל זאת למען ת"ח ישרים ואמיתיים ובפרט מבני הישיבה שבודאי היטב חרה להם, על ההשתלחות שלוחת הרסן, כדבר אחת הנבלות, לכן אבוא בקיצור נמרץ, כי מה שכתבתי הוא זה.

ראשית תמכתי דברי על יסוד גדול שההגיון הבריא והשכל הישר מחייב אותנו, וכעין דברי חז"ל למה לי קרא סברא הוא (כתובות כ"ב ע"א, ועוד) ומצאנו לו יסוד גדול בדברי רבותינו הראשונים, והוא דאע"פ שמי שנולד לאם נכרית שדינו שהולד הולך אחר האם וגוי הוא, מ"מ אם נולד לאב יהודי, דינו והגדרתו אינה כגוי לגמרי אלא נקרא "מזרע ישראל", ונפקא מינה להקל בגיורו כמה שאפשר ואדרבה יש מצוה לקרב אותו, שהרי כתב רבינו הרשב"ש בתשובה (סי' שס"ח) שאע"פ שהבא להתגייר לשום אישה אין מקבלין אותו וכדאיתא ביבמות (כ"ד ע"ב) במשנת הנטען, מ"מ זהו דוקא בגוי אבל מהאנוסים או מצאצאיהם כשבאים להתגייר (לפי שנשאו נוכריות)

הגם שמתגייר לשום סיבה מקבלין אותו ואין דוחין אותו מפני זה, וצריך לקרבן להכניסן תחת כנפי השכינה, והמקרבן עליו נאמר אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה עש"ב, וכיו"ב כתב בשו"ת יכין ובעז ח"ב (סי' ל"א), וכ"מ מדברי רבנו הרדב"ז בכמה תשובותיו עיין בח"ד (סי' י"ד סי' מ"ט וסי' פ"ו) וע"ע בח"ג (סי' תט"ו), וע"ע בשו"ת הרא"ם (סי' נ"ח) בשם רב האי גאון שהצדוקים תולעת יעקב הם, ומזה הסיק לגבי הקראים שאף שהם מוחזקים כגויים מ"מ אם הם צאצאי ישראל זהו נקרא "תולעת יעקב" ו"זרע ישראל" עש"ב, וכ"מ ממ"ש בשו"ת הרי"ד (סי' צ"ט), וע"ע בשו"ת מהרי"י בי רב (סי' ט"ל) ובשו"ת תורת חיים למהרר"ש ח"ב (סי' י"ג) ובשו"ת מהריט"ץ החדשות (סי' ק"ז) ובשו"ת בעי חיי חו"מ (ח"א סי' ב'), עש"ב. ובכתב יד ספרי זרע ישראל יחדתי פרק שלם להוכיח ולבאר גדר זה של מי שהוא מזרע ישראל, שאע"פ שלהלכה אם אמו גויה צריך גיור, אם חפץ להיכנס לכלל ישראל, מ"מ, יש להקל בדיניו, ובזה יישבתי מה שנשאל מרן החיד"א בשו"ת טוב עין (סי' א') בפירוש הפסוק "זרע ישראל עבדו בני יעקב בחיריו" ע"ש, והרי רוב ככל העולים הבאים מכח חוק השבות אותם שנחשבים כגויים ע"פ הדין, מ"מ מזרע ישראל קאתו, ולכן בודאי שיש להקל בדיניהם בכל מה שאפשר כשהדבר ע"פ הדין וההלכה - זהו היסוד העיקרי שהתוקפים העלימו ולא הזכירו אפילו ברמז!

היסוד השני שאותם החיילים המשרתים בצה"ל בנכונות גדולה ועצומה עד כדי מסירת נפש למען ביטחון העם ושמירת המדינה, בודאי שהמעשה הנאצל הזה, נכלל בהגדרת מש"כ הרמב"ם בהלכות מלכים (פ"ז ה"ט"ו) אודות הנלחמים בלא פחד וכוונתם לקדש את השם וכו' שזוכים לחיי העולם הבא ע"ש, א"כ דיינו דבריו של הרמב"ם להכליל מצוה זו של מסירות נפש למען הכלל, להחשיבה כמצוה בין המצוות שהגר מקבל על עצמו, שהרי הדין פשוט לכל מבין עם יודע, שמודיעין אותו מקצת מצוות קלות וחמורות ע"מ לקבלם, ואם קיבל מלין אותו מיד עיין יבמות (מ"ז ע"ב) והרמב"ם בהלכות איסוי"ב (פ"ד ה"ב ו"ג) והטושי"ע סי' רס"ח (ס"ג ואילך), וכתב בשו"ת מלמד להועיל בנדונו אה"ע (סי' ג') שיודיעו לגר מהמצוות שאותם בודאי ירצה לקבל כגון, איסור ע"ז, גלוי עריות, שפיכות דמים, מצות צדקה, כיבוד אב ואם, אהבת הרע, ואח"כ יאמר בסתם שמקבל עליו מצוות היהודים עש"ב.

ועתה נשאלת השאלה האם מצות מסירת הנפש למען כללות ישראל אינה מהמצוות החשובות שיודיעוהו? ובפרט שבזמנינו מי שהוא בארץ ישראל יש לו מצוה נוספת ששקולה ישיבת א"י כנגד כל המצוות כדאיתא בספרי ראה (י"ב כ"ט), ובפרט שכידוע ישנם עוד מצוות שרוב ככל העם מקיים מעצם היותו גר בארץ ישראל ומעורה בחברה ורוב החברה מקיימים אותם, כגון צום כיפור, כגון הדלקת נרות ערב שבת, כגון חמץ בפסח, וכל החגים שגם מי שאינם דתיים מקיימים אותם.

האם מי שהוא מזרע ישראל ורוצה להתגייר ואין לו שום סיבה מיוחדת רק תולה רצונו בגלל שאביו וסבו היה יהודי ומקבל על עצמו מצוות האמונה, שהיא העיקר וכמ"ש הרמב"ם בהל' איסו"ב (פי"ד ה"א) שמאריכין עם הגר במצוות האמונה ויחוד השם, וכתב הרב המגיד משנה, שזה **עיקר היהדות**, ובנוסף מקבל על עצמו הרבה ממצוות היהדות, וביניהם יש לו את מצוות מסירות הנפש, ורוצה **להחזיק עצמו כיהודי**, וכמו שהגדיר הגה"ק בשו"ת איש מצליח כרך ג' יו"ד (סי' מ"ב) "יהודי למחצה להאמין באל אחד, ולאחוז במקצת המצוות, אבל נכשל בחילול שבת ונבלות וטרפות" עש"ב, האם לא נקבלנו להתגייר? וכמ"ש שם "כשמחזיק עצמו ליהודי ונוהג במקצת מנהגי יהדות".

דרכם של גדולי רבותינו לא היתה כך מעולם, ומ"מ אין לי ויכוח **כאן** עם אותם חוגים בגויים גמורים הבאים להתגייר, ואין עלינו אחריות להכניס גויים לכלל ישראל וקשים גרים לישראל כספחת, אבל מי שהוא מזרע ישראל לדון בו כדין גוי לגמרי, כן לא יעשה, והדברים פשוטים וברורים, ורק למי שכופה על האמת פסכתר כדרכו, וחושב שהאמת היא נחלתו הבלעדית, ואינו מוכן להקשיב לדברי אלהים חיים אשר ממקור טהור יהלכו, קורא אני עליהם, מסיר אוזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה, ותורתו של דואג מן השפה ולחוץ.

חשוב להדגיש שלא הזכרתי בעניין החיילים את גישת רבותינו הספרדים שנקטו להקל טובא בעקבות מש"כ התוס' ביבמות (מ"ז ע"א) שכמו שחשו לנעילת דלת בפני לווין חשו נמי לנעילת דלת בפני גרים, ולכן כתב גם בשו"ת בנימין זאב (סי' ע"ב) דעל מנת שלא תנעל דלת בפני הגרים אזלינן לגבי גר לקולא, והרבה ראשונים נקטי למעשה שאין קבלת המצוות מעכבת כלל ועיקר, ואין לנו צורך לזה כי באמת בפועל לכו"ע עבדינן בהו דין הודעת המצוות וקבלתם ע"י המתגייר, וכך מקובל בכל בתי הדין בכל מקום.

והנה גדולי הפוסקים הספרדים בדורות האחרונים שהוצרכו להתמודד עם התופעה החדשה יחסית בעקבות הדרור והחופשיות שפשו בעולם, של מתגיירים שלא יקפידו בקיום המצוות אחר הגיור. וכשהם מזרע ישראל כתב הראש"ל הגאון רבי **בצמ"ח עוזיאל** ז"ל בשו"ת משפטי עוזיאל ח"ב (סי' נ"ח) שמצוה להשיבם לצור מחצבתם, ואע"פ שידוע לנו שרוב הגרים אינם מקיימים המצוות אחרי המילה והטבילה ובכל זאת לא נמנעו מלקבלם משום כך.

וחזר על דבריו בכמה מקומות מספריו עיין עוד בח"ז סי' י"ט (אות ד') להוכיח שאין תנאי קיום המצוות מעכב את הגרות אפילו לכתחילה וכתב שם שמותר ומצוה לקבל גרים וגיורות אע"פ שידוע לנו שלא יקיימו כל המצוות [כשהם זרע ישראל].

וכעין פסיקתו פסקו גדולי עולם הגאון רבי **רפאל אהרן בן שמעון** ז"ל בספר נהר מצרים הלכות גרים אות ה' ולי"ג עמוד (קיי"א וקט"ו) ע"ש, הגאון רבי **אליהו חזן** ז"ל בספר נוה שלום דיני גרים (אות ב') ע"ש, הגאון רבי **משה הכהן** ז"ל בשו"ת והשיב משה יו"ד סי' (נ' ונ"א) ע"ש, הגאון רבי **מצליח מאזוז** ז"ל בשו"ת איש מצליח כרך ג' (סי' מ"ג) ע"ש, הגאון רבי **שלום אביחצירא** ז"ל בספר מליץ טוב אה"ע (סי' י"א) ובתשובה כת"י, הגאון רבי **יוסף משאש** ז"ל בשו"ת מים קדושים (סי' ק"ח), ובכמה תשובות בספרו אוצר המכתבים, ושם בח"ב (סי' תשס"ה) הביא פסק מהגאון רבי **חיים בלייח** ז"ל שכ"פ, הגאון רבי **יחזקאל בנעט** ז"ל בתשובה בהמאסף שנה ט"ז כרך ב' (סי' נ"ז) הגאון רבי **מכלוף אבוחצירא** ז"ל יפה שעה (יו"ד סי' ס"ז) ע"ש, הגאון רבי **חזקיה שבתאי** ז"ל בספר דברי חזקיהו ח"ב (סי' א') ע"ש, הגאון רבי **מסעוד כהן** ז"ל בשו"ת פרחי כהונה אה"ע (סי' י') ע"ש.

וגם לא מעט מחכמי אשכנז החרו החזיקו בדעה זו, שלפי צורך השעה והדור מקבלים לגיור לכתחילה, הגם שברור שכל המטרה היא האינטרס כגון נשואין וכדומה, וכשהמטרה היא נשואין אזי לענין קיום המצוות ג"כ אנחנו משערים שלא יקיימו כדבעי עיין להגאון רבי **שלמה דוד כהנא** ז"ל בתשובה בשו"ת ויען אברהם (סי' מ"ט) ע"ש, ואף כי הגאונים הנ"ל כתבו כן בגויים ממש, הבו דלא להוסיף עלה עכ"פ במי שהוא מזרע ישראל שיש להקל בגיורם, כשמקבלים עליהם המצוות, ומקצת מצוות ומנהגי היהדות בודאי יקיימו, ורוצים להחזיק עצמם כיהודים כאבותיהם, ראויים הם החכמים הנ"ל לסמוך עליהם, וטובה ציפורנם של רבותינו ממותניהם של חכמי דורנו ובספרי הארכתני להוכיח שדבריהם אמת וכאן קיצרתי מאוד.

זהו מה שמצאתי לנחוץ לכתוב לכבודו, ובע"ה כשיופיעו דברי בבמה נאותה עלי ספר וגליון, יהיה בהם די לסתום ולחתום פי כל המשטינים והמקטרגים, ולא תעשינה ידיהם תושיה.

ואתם שלום
ע"ה חיים אמסלם

ראיון ברדיו קול חי כ"ו אלול התשס"ט (15/9/09) בתכנית מהדורה מרכזית עם מרדכי לביא

מרדכי לביא: שלום לך חבר הכנסת הרב חיים אמסלם. אני חייב בפתח השיחה שמטבעם של הדברים תהייה קצת טעונה, ברשות הרב לספר למאזינים, אולי הם יכולים קצת להתבלבל, כשהם רואים חבר כנסת אז הם רואים איש פוליטי, במקרה הזה אין מה לעשות הרב הוא גם איש פוליטי, אבל מעבר להיותו של הרב איש פוליטי הרב בא עם חבילה כבדה מאוד של תורה של פסיקה של הלכה, הרב חיבר הרבה מאוד ספרים אם זה בהלכה, אם זה בגמרא, כמה ספרים הרב חיבר?

ח"כ הרב אמסלם: די הרבה.

מרדכי לביא: בערך?

ח"כ הרב חיים אמסלם: מעל מניין ספרים.

מרדכי לביא: יפה. ברוך ה'.

ח"כ הרב חיים אמסלם: מרדכי ברשותך. הייתי רוצה לפני שנתחיל את שיחתנו, באמת זהו יום ממש כואב (יום התרסקות מטוסו של הטייס אסף רמון ז"ל בנו של האסטרונאוט הישראלי אילן רמון). שמעתי את השידור שלך בשעה הקודמת, ובאמת אני מברך אותך על הזמן שהקדשת. הייתי רוצה בפתח הדברים לשלוח תנחומים למשפחת רמון על נפילת הטייס הבן החייל הקדוש סרן אסף רמון שמסר את נפשו למען ביטחון ישראל, ולמרות שאולי כבנו של חלל ישראל הוא היה פטור גם משירות צבאי, בכל זאת, חרף נפשו. לשון הרמב"ם נדמה לי בהלכות מלכים סוף פ"ז, שמי שמחרף נפשו ומוסר את עצמו למען עם ישראל על קידוש השם מתקיים בו הפסוק "והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלוקיך" (שמואל א כה, כט), אז תהיה נשמתו צרורה בצרור החיים והייתה מנוחתו כבוד, אמן.

מרדכי לביא: אמן ואמן. הפתיח הזה אולי יתקשר בהמשך לנושא שאנו רוצים לעסוק בו. העיתונאי אבישי בן חיים פירסם בסוף השבוע מכתב או קונטרס שהרב כתב ושלח אותו לפוסקים הלכתיים בכל מה שנוגע לאחת הסוגיות הכי כואבות והכי בוערות במדינת ישראל וזוהי סוגיית הגיור. אני רוצה לצטט מתוך הכתבה. כותב אבישי בן חיים בשם הרב, "בזכות אותם חיילים, עשרות אלפי תלמידים יכולים לעסוק בתורה. די בסיבות אלו כסיבה מספקת לקבלם לגיור, ואנו מצווים לקרבם להאיר להם פנים ולהקל עליהם, כמה גדולה מעלתם של אלה שנלחמים וכוונתם לקדש את השם, אלא שכוונתם לשמור על העם היהודי בארץ ישראל מפני הקמים עלינו לכלותינו, כמה זכות יש להם, ולכל הפחות גדולה זכות זו להיות סיבה מספקת לקבלם לגיור", אלו דברים שמצוטטים בשמך, ואני חייב לומר, המשמעות האמיתית של הדברים, אני יכול להניח שהרב לא התכוון לומר שמי שמשרת בצה"ל אז יאללה בוא תטבול ותהיה יהודי, אלא שמי שמשרת בצה"ל צריך להסתכל על המסירות שלו כמשקל מהותי בדרך לגיור, נכון?

ח"כ הרב חיים אמסלם: טוב, אז הבה נעשה קודם כל קצת סדר בדברים. אכן אני שלחתי את הקונטרס למספר תלמידי חכמים, כפי שבדרך כלל אני נוהג בכל נושא הלכתי, אם שמת לב מאז שאני יותר נחשפתי בכנסת, כשאני מעלה איזה קו מסוים, אני שולח לכמה תלמידי חכמים חשובים מאוד ומבקש את חוות דעתם, כי זו דרכה של תורה, כך מלאים ספרי הפוסקים במשא ומתן של תורה בדרך מיני ומינך תסתיים שמעתתא. החומר כנראה הגיע לידי העיתונאי אבישי בן חיים, והוא פירסם אותו, למרות שאני לא חפצתי כעת לפרסם אותו, כי הדברים עדיין אולי צריכים הרחבה, יותר ציטוטים, ויותר מקורות, ובכל זאת הדברים כשלעצמם הם נכונים, קראתי

את הכתבה שהוא כתב, ואפשר לומר שברוב הדברים הוא כתב נכון וציטט נכון ודייק. אכן כן, אכן אלה הדברים שאני כתבתי בחוות הדעת ההלכתית ששלחתי לרבנים.

מרדכי לביא: עכשיו, אני רוצה בעצם לפלפל, לנסות ובאמת ללמוד.

ח"כ הרב חיים אמסלם: אבל החלק העיקרי שמודגש בכתבה והוא החשוב ביותר והוא היסוד שעליו בנויה ובנוי כל הפסק, הוא מה שנקרא מי שהוא מזרע ישראל, זה מודגש לא פעם ולא פעמיים ולא שלוש. כל מה שנאמר לצרף את המסירות נפש ואת השירות בצבא ואת הרצון לחרף את נפשו, יושב על התשתית ועל הבסיס של ההגדרה של זרע ישראל.

מרדכי לביא: ברשות הרב, עם כל הכבוד לעיתון מעריב, אנחנו בנושא כל כך חשוב אני רוצה להסתמך על דברים שיוצאים בקולו של הרב. זה לא שחלילה וחס אנחנו חושבים שמישהו שם עיוות את המציאות, אבל יש משקל גדול מאוד גדול ולברר מתוך הרב או בקולו של הרב את העניין הזה. אז אולי כדאי שנחזור אחורה, יש בישראל התדיינות הלכתית מאוד מאוד לא פשוטה סביב מה שעוברים או מה שצריכים לעבור אותם האנשים המבקשים להתגייר. בא כעת הרב ואומר רבותי, מה? מה התוספת שעכשיו אנחנו מוסיפים לעניין?

ח"כ הרב חיים אמסלם: פשוט וברור, הלא חלק בלתי נפרד מהגיור הוא מילה טבילה וקבלת המצוות. בגמרא ביבמות מ"ז ע"א מבואר שמודיעין אותו מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות שאותם עליו לקבל. אין מבואר בגמרא מהן הקלות ומהן החמורות, יש כמה דוגמאות שהגמרא מונה בדף מ"ז ע"ב, בדרך-כלל קבלת המצוות שהגר מקבל על עצמו היא מוכיחה ומשכנעת אותנו על הרצון הכנה שלו להיכנס לכלל עם ישראל ולהסתופף תחת כנפי השכינה. ואני הבאתי בענין זה הרבה ציטוטים, אבל בעיתון מוזכר אחד מהם, מרבנו בנימין קזיס מלפני למעלה משלוש מאות שנה בספרו מגילת ספר על תרי"ג מצוות, שהוא אומר, שכשהמתגייר רוצה להרגיש את צרת השיעבוד להכניס את עצמו לסכנה עם כלל ישראל, מה זה מלמד אותך, סתם הוא עושה את זה, הוא עושה את זה כי ליבו שלם וחפץ ביהדות עד מאד. עכשיו, כאשר אדם מוכן לנכונות כזאת, עד כדי מסירת נפש, אפשר לבוא ולומר שזה לא נחשב כמצווה בין אותם מקצת המצוות שמקבל על עצמו המתגייר, כחלק, הלא כך כתוב שם במפורש, צריך להיחשב כחלק מקבלת מקצת המצוות והחלק הזה החשוב שהוא עצום, ראוי להקל במי שהוא מזרע ישראל בתנאי הגיור שלו. אין פה חידוש מדהים וחדשני ומפחיד, היסוד של זרע ישראל הוא יסוד שנמצא בראשונים. סוללה של ראשונים חידשו לנו דבר נפלא, בוודאי שמי שהוא נולד לאם גויה הוא גוי שנאמר "כי יסיר את בןך מאחרי" רבותינו דרשו בןך מהנכרית אינו קרוי בןך. ובכל-זאת, משאביו ישראל ואימו גויה, אף על-פי שאינו נחשב כישראל, אינו נחשב כיהודי, זרע ישראל הוא. זרע ישראל הוא כותבים הראשונים, הרשב"ש בנו של הרשב"ץ, גדול המורים, לפני 700 שנה, הוא כותב במפורש, שהאנשים האלה, מהסוג הזה, שהאבא שלהם הוא יהודי והאמא גויה, להם לא עושים את התנאים הרגילים של הגר. להם לא אומרים להם, אם אתה רוצה להתגייר על-מנת או לסיבה או בגלל נישואין, אין מקבלין אותם, אלא אדרבא, גם אם אנחנו יודעים שהם באים לסיבה והם באים עם אינטרס, אדרבא, צריך לקרב אותם, אין דוחים אותם, אלא מקרבים ומכניסים תחת כנפי השכינה. עליו נאמר, אם תוציא יקר מזולל, כפי תהיה. כך אומר הרשב"ש, ולא רק הרשב"ש, סוללה שלמה של ראשונים. כך משמע מהרדב"ז, כך הוא כותב מפורש, מהריט"ץ כך כותב במפורש, המהרח"ש כך כותב מפורש, הרא"ם, קורא לאותם הקראים מלפני 500 שנה, אף על-פי שהם היו רחוקים מכל

זיק של יהדות, עדיין תולעת יעקב זרע ישראל הם. אגב, מרדכי, על תשתית היסוד הזה, פסקו הלכה למעשה, המהר"ץ קלישר והגאונים הגדולים הרבנים הראשיים לישראל מזמן קום המדינה, כך תופס מרן הרב עוזיאל, כך תופס הרב הרצוג, הרב אונטרמן, אני מצטט לך רק חלק. זרע ישראל, אין דינו כגוי לגמרי. גוי שבא להתגייר, אני צריך לעשות איתו ככל חומרת הדין, לכל דקדוקיו ופרטיו, אבל מי שהוא מזרע ישראל, והוא מראה לי על-ידי מעשיו כשואלים אותו, למה אתה רוצה להתגייר, אני נוכחתי במקרים כאלה, לכאלה שהם עולים חדשים מבריה"מ, שואלים אותם, מפני מה אתה רוצה, מה האינטרס שלך, מה כבר זה יוסיף לך אז הוא אומר, תראה, הסבא שלי היה יהודי, סבא שלי הניח תפילין, אבא שלי אולי יהודי, גם אני רוצה להיות יהודי. ומה אתה מוכן למען זה? הוא קודם-כל, מוכן למסור את נפשו, מוכן לקדש את ה' לפי הגדרת הרמב"ם. בוודאי שצריך קבלת מצוות. וכי שייך גרות בלי קבלת מצוות? מי שאומר את זה, הוא לא מבין מה הוא סח. זו הלכה מפורשת ברמב"ם ובשו"ע.

מרדכי לביא: ח"כ הרב אמסלם ברשותך, הרב מאוד מצוי בסוגיה, ואנחנו לצערנו הרב לא תלמידי חכמים. ונשמח קצת לשאול שאלות בשביל להבין טוב יותר את מה שהרב אומר. בוא נעשה קודם-כל חלוקה. נשאיר את הענין של זרע ישראל בצד, וננסה.

ח"כ הרב חיים אמסלם: הוא התשתית.

מרדכי לביא: או.קיי..

ח"כ הרב חיים אמסלם: ואומר לך גם למה, הקשב מרדכי, אנשים לא יודעים את הנתון הזה. הלא בין השנים 1997 ו 2007 עלו כמיליון עולים מבריה"מ. בתוך המיליון עולים, היום לצערנו, יש לנו קרוב ל-400 אלף גויים. מתוך ה-400 אלף גויים, אתה יודע כמה נכנסים בקטגוריה של זרע ישראל?

מרדכי לביא: כמה?

ח"כ הרב חיים אמסלם: כמעט 90 אחוז.

מרדכי לביא: זרע ישראל, זה גם אם האב היה יהודי, נכון?

ח"כ הרב חיים אמסלם: כך כותב הרשב"ש, מהאנוסים ומצאצאיהם, כשבאים להתגייר. צאצאיהם! זאת-אומרת, אפילו סבא שלו! הוא זרע ישראל! הוא רוצה לחזור לכור מחצבתו. **מרדכי לביא:** או.קיי. עכשיו ברגע שיש אדם שאנחנו יודעים לוודא שהוא באמת בא מזרע ישראל, אז מה אומר הרב? מה השורש, מה היסוד של להקל עליו, כי מה? כי הרמב"ם כותב "מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות"?

ח"כ הרב חיים אמסלם: זה שמישהו הוא מזרע ישראל, עליו נאמר הפסוק: "ואת הנדחת לא השיבותם ואת האובדת לא ביקשתם" (יחזקאל לד, ז) כך כותבים הפוסקים, מי שהוא מזרע ישראל, אנחנו צריכים לבקש אותו, צריכים לעזור לו, לא צריכים לחפש להקשות עליו את הדרך. אדרבא! לקרב אותו תחת כנפי השכינה. כמובן בקבלת מצוות, כמובן בנכונות ורצון להראות תמיד תהיה יהודי. מה הוא ימשיך לחיות כמאז ומקדם?

מרדכי לביא: שניה, רגע. אז כל הלכות הגרים לא נוגעים לאלה שבאים מזרע ישראל?

ח"כ הרב חיים אמסלם: לא שלא נוגעים. מי שהוא מזרע ישראל, יש לו בחינה אחרת שראוי להקל לו יותר את הדברים.

מרדכי לביא: אני עוד פעם שואל. אדם שהוא מזרע ישראל, שיש לו אב יהודי, האם אדם כזה, הלכות הגיור לא חלים עליו.

ח"כ הרב חיים אמסלם: זו לא תהיה הגדרה מדויקת.

מרדכי לביא: למה לא, אין הגדרה מדויקת מזו.

ח"כ הרב חיים אמסלם: הלכות הגירות, דהיינו המילה והטבילה וקבלת המצוות, שהם שלושת הדברים העיקריים חלות עליו, אבל בדין קבלת המצוות, בוודאי ובוודאי, שירות בצה"ל או מסירות נפש, יכולה להיחשב בהחלט כמצוה חשובה בין המצוות.

מרדכי לביא: הרב, אני מנסה להגדיר, ברשות הרב. אנחנו יודעים דבר אחד, שיש לנו הלכה. אתה יודע איך ההלכה, איך הרמב"ם פותח, "כיצד מקבלים גרי הצדק, כשיבא אחד להתגייר... אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר" ומנסים ככה לדחות אותו בצורה כזו או אחרת, ואם הוא מתעקש, אז ממשיכים איתו לשלב הבא, השאלה שלי היא פשוטה, האם הלכות גרים, שמופיעים בראשונים ובאחרונים, ברמב"ם, בשולחן-ערוך, האם ההלכות הללו לא חלות כולן על האנשים שנמצאים בזרע ישראל.

ח"כ הרב חיים אמסלם: אז אענה לך במה שאמר הרשב"ש, מה הדין אם אדם רוצה להתגייר על-מנת לשאת אישה? כולם יודעים זו משנה ביבמות כ"ד "הנטען על השפחה הרי זה לא ישאנה", לכן דוחים אותו. אתה רוצה להתגייר בשביל לשאת אישה, אין מקומך איתנו. הרשב"ש באותה הנשימה אומר, שזה דוקא בגוי. אבל מי שהוא מזרע ישראל, או מזרע אותם האנוסים שבזמנו, לפני 100 שנה, היו יהודים, לא מסתכלים על הסיבה הזו, מקרבים אותו. אדרבא, יש לו סיבה, אין דבר תביא אותו.

מרדכי לביא: הבנתי. אז מה שהרב בעצם אומר, שלפי הבנתו של הרב את הרשב"ש ופוסקים אחרים, אדם שהוא מזרע ישראל, הלכות גרים שמופיעים, לא חלים עליו.

ח"כ הרב חיים אמסלם: לא, אמרתי לך, זו לא תהיה הגדרה נכונה. מה הם הלכות גרים? הלכות גרים הם מילה טבילה וקבלת המצוות, קבלת המצוות, פירוש, מודיעין אותו מקצת מצוות, ואנחנו רואים מה אנחנו מודיעים אותו ואנחנו רואים את רצונו ואת חפצו עד כדי להקריב את נפשו, אז בוודאי שכל הסיבות הללו הם סיבה מספקת, כל שכן וק"ו, שאנחנו משתכנעים ממנו, שהמתגייר הזה שהוא מזרע ישראל, לא ימשיך לחיות את חייו כגוי, אלא אנחנו רואים נכונות במצוות חשובות, בשמירת שבת מסוימת, בצום כיפור, בחמץ בפסח, ביתר המצוות, כמו שהמלמד להועיל הגדיר, מודיעין אותו מצוות שקל יהיה בעיניו לקבלם. נותנים לו את האפשרות זו. הקולא היא לא בתהליך הגיור. אין גיור בלי מילה וטבילה וקבלת המצוות. לא שייך גרות בלי זה. קבלת המצוות אצל מי שהוא מזרע ישראל, יכולה להיות בהחלט ואפשר להכליל בתוכה בין אותם המצוות שהוא מקבל, את אותו מסירות נפש למען עם ישראל, בהחלט. ואת זה לא אני חידשתי! הלא אני מצטט את מורנו ורבנו הגדול רבנו עובדיה יוסף שליט"א, שלאורו אנחנו הולכים.

מרדכי לביא: הרב אומר שמירת שבת מסוימת. למה הרב מתכוון, מה זה מסוימת, שרק לא יסע בשבת. מה, מה זה מסוימת?

הרב ח"כ חיים אמסלם: עוד הפעם, יש לנו בענין הגיור הוראה ממרן רבנו עובדיה יוסף שליט"א. מרן אמר בכנס, וחשוב מאד לקרוא את דבריו, הוא אמר דברים מהלב. הוא אמר, תראו רבותיי, אנחנו חייבים לקרב, וחייבים לקבל, ולעשות את זה בתבונה, לעודד אותו אחר-כך ללמוד, לקרב אותו, להחזיר אותו בתשובה, אבל לקבל אותו. כי אם תחמיר יותר מדי, יבואו הרפורמים. צועק הרב, אני קורא את דבריו ואני מתרגש כל פעם, הוא אומר, שימו לב עליהם, לקרב ולא לרחק. לא להכביד. לא להרחיק יותר מדי. שמאל דוחה, ימין מקרבת. אבל הנושא של המסירות נפש, מי שבאמת האיר את עיניי ופקח את אישוניי, זה מרן. מרן הרב עובדיה ה' יאריך ימיו בטוב ושנותיו בנעימים, בתשובה גלויה, היא נמצאת! כל בר בי רב דחד יומא יפתח יביע אומר חלק שמיני אבן-העזר סימן י"א שם הוא דן בקראים, שידוע, הרבה פוסקים דוחים את הקראים, לא רואים בהם יהודים. מה אומר הרב! כדאי לשים לב למלותיו. וזה לשונו, ומי שרגיל בלשונו של הרב, יודע שזה לשונו המדויקת. אומר הרב כך, ידוע שכמה מהקראים וראשיהם חתרו בכל עוז למען מדינת-ישראל, גם בהיותם בגולה. ומהם שנמסרו בידי השלטונות והוציאו להורג על מה שפעלו במסירות נפש למען עם ישראל. ואז בבואם לישראל, הם מתגייסים לצבא ישראל ומגינים עליו בכל כוחם מידי המחבלים! ומה יאמרו עלינו החופשים שאינם שומרי תורה ומצוות, בראותם שאנחנו מרחיקים את אלה שמוסרים עצמם בשביל ישראל. זו לשונו של מרן הרב עובדיה. לא חידשתי כלום. אני אמרתי רק, שבתר-שאת וביתר עוז, דבריו של מרן לגבי הקראים, בהחלט יכולים להיאמר, למי שהוא מזרע ישראל, מבקש להתגייר, הוא מקבל על עצמו מילה וטבילה ואת המצוות שיודיעוהו, אז בוודאי שהמסירות נפש שהיא מגלה לנו, היא מאירה את עינינו על כוונתו הטהורה.

מרדכי לביא: האם כבוד הרב מציג את דעתו של מרן הרב עובדיה בענין? אתה חושב שמרן חושב ככה?

ח"כ הרב חיים אמסלם: אני רוצה לומר לך, אני לומד את תורתו של רבנו, ואני מסיק, כתלמיד חכם שמסיק. דבריו בתשובה דבריו במקום פלוני ובמקום אלמוני. ודוק מיניה ואוקי באתרין זו דרך פשוטה וידועה לתלמידי חכמים, ולכן כתבתי את הקונטרס ושלחתי לגדולי ישראל.

מרדכי לביא: יש אגב הבדל גדול בין קראים לבין זרע ישראל, נכון?

ח"כ הרב חיים אמסלם: לדעתי, בוודאי שזרע ישראל, יותר ראויים אפילו אמרתי ביתר-שאת ויתר עוז. בשה"כ אנחנו יודעים מה היה ברוסיה. העבירו אותם מסע שמד. עקרו אותם מהיהדות במשך 70 שנה. מה יעשה הבן ולא יחטא. התחתנו עם נוכריות. אני באמת, כשאני מתייחס לדבר הזה, אני תמיד נזכר בדרשת חז"ל על פסוק בקהלת (ד, ז) "ראיתי את דמעת העשוקים ואין להם מנחם", המדרש (קהלת רבה שם) דורש את זה על הממזרים. הוא מסכן, מה הילד הזה אשם. בא, יושב פה בחוץ, משרת בצה"ל, חבריו יהודים, הוא רוצה להיות יהודי, לקבל על עצמו, רוצה גם הוא להסתופף תחת כנפי השכינה לפי הבנתו, כיוון שהוא רואה את כולם פחות או יותר מסורתיים כאלה פלוס-מינוס, ואתה דוחה אותו, מה אתה עושה כשאתה דוחה אותו, אתה מגדיל את נישואי התערובת, כי דה-פקטו יש היום מתחתנים איתם בלי גיור, בלי כלום. אתה בסופו של דבר, יוצר פה מין דגם שלא היה לנו מעולם! לא יהודים ולא ערבים.

מרדכי לביא: אני בטוח אבל שזה לא נימוק הלכתי של הרב, לסטות מההלכה. אני רוצה לסגור עניין אחד לפני שנגיע לענין של שירות בצה"ל. ואני אגיד לרב, אני באמת-באמת לא. אפילו לא מתחיל להיות תלמיד חכם, אבל אני שומע את מה שהרב אומר, ואני מנסה להבין, ההיגיון הפשוט שלי אומר ככה, מה זה גר, גר זה אדם שחי חיים מסוימים ומבקש להפוך ליהודי, איזה תהליך הוא צריך לעבור בשביל להפוך ליהודי? לקבל עליו עול תורה ומצוות. אני אומר נכון, הרב?

ח"כ הרב חיים אמסלם: אתה אומר נכון.

מרדכי לביא: אותי לימדו בישיבה, יכול להיות שאני טועה, אבל אותי לימדו בחיידר, בישיבה, מה זה עול תורה ומצוות, מה זו תורה? תורה זה דבר שאו שיש תורה או שאין תורה. או שאתה מחזיק או שאתה לא מחזיק. או שאתה מקיים את כל המצוות, או שאתה לא מקיים את כל המצוות. אין פה אפשרות למשחק. כי אין... אדם שאומר, אני מקבל את כל התורה חוץ מדבר אחד, הרב יודע טוב ממני מה המשמעות של הענין הזה. אז כשאנחנו באים ואנחנו אומרים שמע בוא נקל עליהם.

ח"כ הרב חיים אמסלם: זרע ישראל. אתה שוכח את העיקר, זרע ישראל!

מרדכי לביא: זה לא משנה, כבוד הרב, שניה. אני הלכתי מהתחלה לכיוון הזה שרציתי לשאול את הרב, האם הלכות גרים חלים על אותם אנשים או לא, והרב ככה לא נתן לי תשובה ברורה.

ח"כ הרב חיים אמסלם: זרע ישראל מצוה לקרבם.

מרדכי לביא: אבל יכול להיות, אני מעלה אופציה, יכול להיות כשאנחנו אומרים "זרע ישראל, מצוה לקרבם" זה לא משהו שצריך להיכנס למכלול השיקולים של הליך הגירות. ואני אומר שיכול להיות שכל הגדר של זרע ישראל, זה לא משהו שצריך להיכנס לתוך השיקולים של הליך הגירות. זה משהו שמחייב אותנו כיהודים. אנחנו צריכים לדעת שאם אדם בא מזרע ישראל, אז מבחינתנו, אנחנו צריכים לעשות יותר השתדלות, יותר לתמוך בו, אולי פחות לדחות אותו. אולי אנחנו צריכים בא רמה יותר של קרוב או יותר לרצות שיתקרב אלינו. אבל השאלה האם הגדר הזה של זרע ישראל יכול להיכנס גם-כן במכלול השלבים ההלכתיים הברורים שכתובים בהלכה, בדרך הגירות.

ח"כ הרב חיים אמסלם: ללא צל של ספק, זהו שקול הלכתי מובהק, וכך פסקו גדולים ופוסקים. אתה יכול לראות במשפטי-עוזיאל, בחלק שני סימן י"ט, שם יש תשובה של הרב עוזיאל נפלאה מאד, שקודם-כל, מבסס את הגדר הזה של זרע ישראל, ואחר-כך הוא בעצמו נדרש לבעיה. הלא אנחנו מבינים שאותו זרע ישראל, אנחנו לא יכולים לצפות ממנו מחר לקיים את כל התרי"ג, הוא עומד על כך! הרב עוזיאל, יש לו תשובה שלמה על הנקודה הזו! וכך אמר גם הרב אונטרמן וגם הרב הרצוג. הלא מה אמר הרב הרצוג, הרב הרצוג אמר דבר נפלא! הוא אמר, בוודאי שמי שגדל בבית שחצי ממנו יהודי, רק אבא יהודי, למרות שהאמא גויה ולמרות שהאווירה גויית, ולמרות שלך תדע מה אכלו שם ומה בישלו שם, משהו מהיהדות נכנס לשם. וכאשר הוא רוצה לחזור אליך. אתה מצווה לקרב אותו! מצווה להקל עליו את הדרך. והראיה, אתה תאמר לי, בסדר, אבל הלכות גירות, אין הבדל! אז בוא תפרנס לי את מה שכתב הרשב"ש, בדין משנה מפורשת, בגירות לשם נישואין לא מקבלים, אבל בזרע ישראל, לא איכפת לנו. אדברא! שיבוא עם סיבה, שיבוא אלינו בגלל שהוא הכיר. ושנית, הוא זרע ישראל, הוא משהו אחר. כל מה שכתבתי, כל מה שפרסמתי, ויש לכך מקורות רבים, אמנם בוודאי, מטבע הדברים, בעיתונות יכולים לבוא רק דברים חלקיים,

כל-שכן בעיתונות חילונית. הגיע אליו מה שהגיע, ציטט מה שציטט. יש סוללה של פוסקים, יש ראיות נפלאות לדברים האלה. וזהו סוד נפלא שלא חידשתי. לא אמרתי שום-דבר שלא אמרו גדולים וטובים ממני.

מרדכי לביא: טוב. עכשיו לגבי סוגיית השירות בצה"ל. האם יש מצב שבו אדם שמבקש להתגייר, ייחשבו לו את השירות בצה"ל בתמורה למצוות אחרות. אולי אני מתנסח קיצוני מדי.

ח"כ הרב חיים אמסלם: ניסוח לא נכון. הניסוח המדויק הוא מה שכתבתי! ייחשב לו, אותו מסירות נפש, **כחלק**, כחלק מקבלת המצוות! אבל איזה מצוות, שם אנחנו מונים רשימה שלמה של מצוות שבוודאי הוא חייב לקבל. אתה מתאר לעצמך שגר יתגייר וימשיך לאכול חמץ בפסח או שלא יצום בכיפור?

מרדכי לביא: הרב יכול לפרט קצת. מה פירוש?

ח"כ הרב חיים אמסלם: קשה מאד לפרט. ראה, אם אנחנו מצווים להקל עליהם, אז פה אין לדין אלא את מה שענינו רואות, את שיקול דעתו את רצינותו של המבקש להתגייר. אתה רואה גם לפניך אדם שבאמת מה שמניע אותו, ללא שום סיבה, לא בגלל שהוא הכיר בחורה ולא בגלל שהוא רוצה ממון ולא בגלל שהוא רוצה שררה, הוא רוצה, כפי שהגדיר רבנו צדוק הכהן מלובלין בצדקת הצדיק (המלא) אות נ"ד,, אשר בשם ישראל יכנה.

מרדכי לביא: מי אמר אולי אנשים שבאים לשרת בצה"ל, עושים את זה בדיוק כמו שיש חיילים שמשרתים ממדינות אחרות, בלי שום קשר לעם היהודי. הם חיים במדינה, הם רוצים להיות חלק ממנה, חוץ מזה שאין להם הרבה ברירות והם חייבים להתגייס והם לא עושים את זה מרצון.

ח"כ הרב חיים אמסלם: הקשב מרדכי. השירות בצה"ל למי שלא עוסק בתורה הוא חובה על כל אחד ואחד. אנחנו יודעים ואנחנו רואים וחווים את זה מדי פעם בפעם איך שפשוט נהרגים למעננו, נהרגים על בטחוננו! אני חייב לומר לך כמה נאה וכמה יפה מה שהחדיר מורנו ורבנו את התפילה בכל שבת, לשלום חיילי צה"ל. הנהיה אנחנו כפויי טובה? לא נכיר בכך שהם שומרים עלינו, שהם מגינים עלינו? לא ניתן להם את המס שפתיים הקטן הזה, את ה"מי שברך" הזה.

מרדכי לביא: השאלה היא, אם זה יכול לבוא למשל במקום הנחת תפילין יום-יום.

ח"כ הרב חיים אמסלם: ממש לא. אין שום קשר.

מרדכי לביא: אז במקום איזה מצוה זה יכול לבוא?

ח"כ הרב חיים אמסלם: הקשב. מסירות הנפש אם אתה רוצה אתה יכול להגדיר אותה בין הדברים שהרמב"ם כותב עליהם שצריך להאריך בהם לגר המתגייר, כגון יחוד ה' כלומר בוודאי שאתה צריך שמי שרוצה להתגייר ולהיכנס תחת כנפי השכינה, שהוא ידע מה זה כנפי השכינה, הוא ידע מי זה שאמר והיה העולם! הוא ידע מה הוא בא לקבל על עצמו! אבל ברור לך ולי, שאם תעמוד על הקו הקיצוני בזרע ישראל, לא תוכל לגייר את כל אלה שמחרפים נפשם. אני באתי ואמרתי, חייבים להיות מילה וטבילה וקבלת המצוות וצריך לראות באותו המסירות הנפש כחלק מקבלת המצוות.

מרדכי לביא: או קיי. אני רוצה לנסות ולסכם את הדברים של הרב. הרב יגיד לי אם אני אומר את זה נכון, בסדר? יש לנו את הלכות גרים, שעליהם אנחנו צריכים להקפיד קלה כבחמורה. אסור לזוז אפילו בקוצו של יו"ד. אבל במקביל, כאשר מדובר באנשים שבאים מזרע ישראל, אזי חלה

עלינו החובה, אם אני אנסה לפרוט את זה יותר לפרוטות, לפחות ברמה הבירוקרטית, לנסות ולהקל עליהם, להפוך להם את הסביבה ליותר ידידותית, יותר קלה, מבלי לגעת במחויבות ההלכתית ובשבלים ההלכתיים שצריך לעבור אותם. אמרתי את זה נכון?

ח"כ הרב חיים אמסלם: בהחלט. הוא צריך לקבל עליו המצוות.

מרדכי לביא: או.קיי. אני לא יודע, אם ח"כ הרב אמסלם קורא את עיתון "יתד נאמן", אני רוצה להקריא לרב מתוך מה שכתוב שם.

ח"כ הרב חיים אמסלם: הקריאו לי, אני יודע.

מרדכי לביא: אני בכל-זאת רוצה להקריא: "רבנים ודיינים: המחפש תחליף לגיור בלא קבלת עול מצוות, פוגע ומזלזל באופן חמור ביסודות הדת ובהלכה הצרופה, מחאה ושאת נפש מקריאת ח"כ אמסלם מש"ס להקל בגיורם של עולים המשרתים בצבא, משום שעצם השירות בצבא זהה לקיום מצוות, ולכן יש להקל עליהם בתהליך הגיור, אמר אמסלם. ועד הרבנים העולמי לענייני גיור: דברי אמסלם הם פחות ממה שצפו לשמוע מראב"י קונסרבטיבי".

ח"כ הרב חיים אמסלם: אתה רוצה תגובה?

מרדכי לביא: מתבקש!

ח"כ הרב חיים אמסלם: "משיב דבר, בטרם ישמע, איזולת לו וכלימה" (משלי יח, ג), שבעה דברים בחכם והיפוכם בגולם (אבות ה, ז)! לפני שאתה תוקף, תבקש להשיג את הפסק, תקרא אותו, תלמד אותו. אל תסלף ותאמר חצאי אמיתות. הלא כל הפסק מושתת על זרע ישראל.

מרדכי לביא: הרב אומר את זה עלי?

ח"כ הרב חיים אמסלם: לא אתה. על אותו זה שרוצה לתקוף ולומר כל-מיני ביטויים כאלה ואחרים. אדרבה, תשיג את הדברים, תקרא אותם, תעיין אותם, ואחר-כך תאמר מה שיש לך לומר. גם בכתבה של אבישי בן-חיים מודגש היסוד והתשתית והפלטפורמה הברורה שעליה מושתתים כל הדברים, זרע ישראל. מי שהוא לא מזרע ישראל, אין לנו שום עניין לרדוף אחריו ולא לקרב אותו ולא להקל לו! אדרבא שיתכבד ויקויימו בו כל הלכות גירות על כל פרטיהם! לכן לבוא ולומר, חצאי אמיתות שהן גרועות יותר משקר זה סילוף דברים, בסדר.

מרדכי לביא: במחילה מכבודך, הרב אמסלם, באמת לא נעים לי, אבל לפעמים אני צריך לעשות גם-כן דברים לא נעימים בעבודה שלי. אני לא יודע אם הרב יודע, אבל עיתון יתד-נאמן, לפחות כך נתפס, אין שורה שם, אין אות, אין מלה, שעולה לאוויר, בלי שהיא מקבלת את אישור מרן הרב אלישיב. איך התחושה של רב בישראל, יהודי חשוב, פוסק, שמביתו של הרב אלישיב מתייחסים אליו כפחות מראב"י קונסרבטיבי.

ח"כ הרב חיים אמסלם: אני מרגיש דווקא בחברה טובה. אני מדי פעם בפעם נתקלתי בהשתלחות שלוחת הרסן של הלבירים של יתד-נאמן. אם זה על קדוש ישראל הרבי מלובביטש. ממש. לא רוצה אפילו לחשוב ולהיזכר במה שהם כתבו וכותבים עליו. מרן הרב עובדיה. ראית פעם שהם כותבים מרן הרב עובדיה? אפילו הגאון הרב עובדיה יוסף? הרב עובדיה יוסף, אפילו בלי שליט"א, בלי שליט"א! הרב עמאר, הרב הראשי עמאר. מורי ורבי הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א, מה הוא עבר לפני שבע שנים, על מה ולמה! הדפיס סידור "איש מצליח" לפי נוסחאות אביו ונוסחאותיו

הוא. תיקונים בדקדוק. הם אינם מבינים בדקדוק, ואינם מבחינים בין ימינם לשמאלם. שפתם עילגת. זכר ונקבה שווים אצלם. בורים ועמי ארצות! "לשונם תיהלך בארץ". עשו את הסידור הזה, בר-מינן, איזה סידור של רפורמים! לא צריך להזכיר מה כינה אותם מרן הרב עובדיה. הועדה הרוחנית שלהם. תראה, אני לא מאמין ולא רוצה להאמין שהגאון רבי יוסף שלום אלישיב, ידו בדברים כאלה. זו לא דרכה של תורה. "לא זו הדרך ולא זו העיר", צריך לעיין בדברים במתינות.

מרדכי לביא: מה הגיבו, אם הגיבו בכלל בביתו של מרן, לדברים הללו?

ח"כ הרב חיים אמסלם: אינני יודע, אומר לך מרדכי. רק היום בצהריים בשעה 14:00 נחתתי ממסע התעוררות בארה"ב של כמה שיעורים. אינני יודע. אמרו שלא הגבתי, משום שלא הייתי, אני נסעתי שבוע שעבר, פתאום אני שומע מארה"ב שיש סערה, פתאום התבקשתי להגיב. אמרתי, שמעו רבותיי, אני כתבתי דברים, לא התכוונתי לפרסם אותם, משנתפרסמו, נתפרסמו, אין בעיה. אבל תראה, אני לא יודע מה זה יתד-נאמן, אני לא סופר אותו, הוא לא חשוב בעיניי. גדולים וטובים ממני כבר נכוו משבט לשונו ומבוטותו, אז ככה שהדברים לא מעלים ולא מורידים בשבילי. תורה היא וללמוד אני צריך. זו דרכה של תורה. אני כותב את דבריי, אני מחווה את דעתי. לא עליי המלאכה לגמור, אך אין אני בן חורין להיבטל ממנה, אני צריך לכתוב את דעתי. אדם, אסור לו למנוע בר, "מונע בר יקבוהו לאום" (משלי יא, כו). מי שהקב"ה חנן אותו באיזה חידוש בהלכה, צריך לפרסם אותו, ישבו רבנן בעלי תריסין, ידונו, יקשו, יתרצו, ויקבלו!

מרדכי לביא: או קיי. ח"כ הרב חיים אמסלם, תודה רבה כבוד הרב.

ח"כ הרב חיים אמסלם: בבקשה.

**לבקשת רבים אציג מקצת ציטוטים חשובים בנושא הגיור בהשקפה מקילה
שהובאו מקצתם בתוך דברי הקונטרס.**

מדרש רבה במדבר (פרשה ח'): אם תרחיק את הרחוקים סופך לרחק את הקרובים.

*

הרמב"ם בתשובה (פאר הדור סי' ק"ל): "ואף כי הנטען על השפחה ונשתחררה אינו יכול לישאנה לכתחילה, אכן כאשר פסקנו בדברים כאלו שיגרש וישא, פסקנו כך מפני תקנת השבים, ואמרנו מוטב שיאכל רוטב ולא שומן עצמו, וסמכנו על אומרים ז"ל "עת לעשות לה' הפרו תורתך", ויכול לישאנה".

*

התוספות ביבמות (דף מ"ז ע"א): שכמו שחשו לנעילת דלת בפני לוויין חשו נמי לנעילת דלת בפני גרים.

*

בתוס' חד מקמאי ביבמות דף מ"ה ע"א: עבדיה דר' חייא גיירה לההיא עובדת כוכבים, וקבלה עליה **מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות**... הכי הוא עשה, שנתגייר ומל וטבל וקיבל **מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות**... ולפיכך אמרינן כיוון שנתגייר וקיבל עליו **מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות**... והא דאמרינן גר צריך שלושה, הני מילי לכתחילה, כל שיודיעוהו **מקצת מצוות קלות ומקצת מהחמורות**.

*

בספר ההשלמה לרבנו משולם ב"ר משה ביבמות (דף מ"ה ע"ב): עבדיה דרבי חייא גיירה לההיא עובדת כוכבים, וקבלה עליה **מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות**... דכיוון שנתגייר וקיבל עליו **מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות**.

*

המרדכי (שם סי' ל"ו): תקנו ג' הדיוטות שלא תנעול דלת בפני לוויין הי"נ תקנו כגר וכ"כ רבינו שמחה.

*

בתשובת הרשב"ץ ח"ג (סי' מ"ז): "מי שלא נתגייר, אלא שעה אחת, וחזר לסורו לאלתר, ועבד ע"ז, וחלל שבתות בפרהסיא כמנהגו קודם שנתגייר, ומין הוא, ומן המורידים הוא, דלא קרינן ביה "אחיד" כמ"ש למעלה, ואפ"ה חשבינן ליה ישראל משומד, וקדושיו קידושין.

*

הרשב"ש (סי' שס"ח): מיהו זה בגוי הבא להתגייר, אבל מהאנוסים אלו או מזרעם, אין דוחין אותם מפני זה, אבל המקרבן ומכניסן תחת כנפי השכינה, עליו נאמר "אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה, ומיירי בשאין אמו מישראל דאלי"כ כבר מבואר ברשב"ש בסי' פ"ט ורכ"ג וברשב"ץ ח"ג סי' מ"ז דלא בעו גרות.

*

הרדב"ז בתשובה (ח"ד סי' י"ב): "ומה שיש לדקדק, אם בני המומרים הם כמומרים עצמם, וכן בדין, שכיון שהוא יכול לחזור בו ואינו חוזר, הרי הוא בעצמו מומר, והוי ידוע דהני בני מומרים דאמרן, היינו דבעינן דאימו נמי מומרת, אבל אם אימו נוכרית הולד כמוה, כל שכן באלו שעברו עליהם כמה דורות וכבר נטמעו בין התוגרמים, ועוד שאם היו רוצים היו יכולים לחזור לדת ישראל וכדכתבנא".

(ח"ד סי' פ"ו): שאם לא היו שם ב"ד ולא הודיעוהו מקצת מצוות כל זה למצוה מן המובחר אבל בדיעבד גר גמור הוא.

*

מגיד משנה (פ"ג הי"ז): שפשוט שאין הודעת המצוות מעכבת דיעבד.

*

חידושי הריטב"א יבמות (דף מ"ז ע"א): ומודיעים אותו קלות וחמורות פי' וסברא דרבוותא **אם לא הודיעוהו אינו מעכב!**

שבת (דף ס"ח ע"ב): **שלא הודיעוהו מצות שבת** שאין זה מעכב. ובכתובות (דף י"א ע"א) דגר בעלמא בעינן שידיעוהו הוא למצוה עלינו ואינו מעכב ע"ש.

*

הנמוקי יוסף יבמות (שם): סברא דרבוותא שאם לא הודיעוהו אינו מעכב.

*

הב"י (סי' רס"ח) הביא דברי הנמ"י מבלי להעיר ע"ד כלום ונראה שגם הוא מסכים לזה.

*

שיטה ישנה בכתובות י"א ע"א: אע"ג דצריך קבלה הני מילי היכא דאפשר.

*

שו"ת הראנ"ח (סי' צ"ב): כתב בפשטות שקבלת מצוות אינה מעכבת. וכשהיתה טבילה בג' אין לך קבלה גדולה יותר מן הטבילה.

*

מהר"א ששון בשו"ת תורת אמת (סי' כ'): שהטבילה הועילה ואע"פ שלא היה פה קבלת מצוות. "יהיה מה שיהיה הרי נראה מכאן שקבלת המצוות אינה מעכבת".

*

הב"ח (סו"ס רס"ח): להרמב"ם כשר אע"פ שלא הייתה לשם קבלת מצוות כלל ועיקר.

וכן משמע מהערת הרב **דרכי משה** (סי' רס"ח ס"א) ביחס לדברי הנמוק"י.

*

שו"ת בנימין זאב (סי' ע"ב): "ועל מנת שלא תנעל הדלת בפני הגרים אזלינן לגבי גר לקולא".

*

החמדת שלמה (יו"ד סי' כ"ט-ל'): ולעולם קבלת המצוות ודאי דמעכב, רק דזה נכלל **בטבילת גרות**, דכיוון דטבל עצמו להיות גר ולהכנס בדת ישראל ממילא הוי קבלת המצוות... **דטבילה לחוד מהני**, דטבילה הוי ממילא קבלת המצוות כיון שטבל לשם גרות... וכיון דאין צריכין רק לידע **מעשה הטבילה בבירור**... והנה אם הטבילה היתה בפני שלשה **היינו שטבלה עצמה לשם גרות** דהיינו לכנוס לדת ישראל, **א"כ הוי קבלת המצוות**, דאין הודעת המצוות מעכב... דכיון **דטבלה לשם גרות הוי ממילא קבלת המצוות**, כיון שאין צריך הודעת המצוות על כרחך מוכח **דטבל מהני בדיעבד בפני שלשה**.

*

שו"ת בית מאיר (סי' י"ב): כבר הוכחתי לשיטת התוס' והטור והש"ע **עיקר קבלת המצוות הוא במה שמקבלת עליה בב"ד לטבול לשם גרות**... להרמב"ם נראה ברור **דקבלת מצוות לחוד אינו פועל גרות כלל** ואין צריך אלא לכתחילה.

*

המהר"ש קלוגר (שו"ת טוב טעם ודעת מהדורא ג' ח"ב סי' קי"א): דקבלת המצוות הוי רק מכשיר, ועיקר הגרות הוי מילה וטבילה... ואם מל וטבל לשם גרות, אף דלא קיבל עול מצוות תחילה, הוי גר מן התורה, דבוודאי שקבלת עול מצוות תחילה, הוי רק דרבנן.

*

משך חכמה בפרשת קדושים: על הפסוק "וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו", שאף אם יכול להיות כי איננו גר גמור שרצה לבוא בקהל ישראל לשום סיבה מענייני העולם אז אל תונו אותו היינו שלא תרחקוהו ולא תהדופו.

*

שו"ת ר' אליהו גוטמאכר (סי' פ"ה): **דיש יותר אחריות בדחיה (של גר) ממה שיש בקבלה אם הוא שלא כדין.** דנחזי אנן, אם מטעה אותנו שאמר שהוא לשם שמים והוא שקר, וע"ז קבלנו אותו, מה הרעש הגדול, הא מבואר ביבמות כ"ד ובשו"ע ס"ס רס"ח שגם אם ודאי היה שלא לשם שמים, וגם הב"ד ידעו ועברו וקבלו, הוא גר גמור ככל דיניו... ואמנם נשפטה לאידך צד, אם אין מאמינים אותו ודוחים אותו, ובאמת הוא גר צדק, ויש לו הארה קדושה באיזה זכות להיות גר גמור ולבנות בתים נאמנים בישראל, כמו עובדא דתמנע... **ורק להקדים להמצוה בכל האפשרי, וזה כדי להציל הבעל, וגם שלא יולד עוד ממנו זרע פסול, וגם למצוא תיקון להנולדים כבר, ודאי יש לנו בזה להחזיק הרבה למעט באמירת החומרא.** ופשיטא שאין לגרוע מזה, אבל עכ"פ הנאמר בגמ' יבמות (מ"ז ע"ב) ואין מרבין עליו ואין מדקדקין עליו.

*

האדמו"ר ר' צדוק הכהן מלובלין, בספרו רסיסי לילה אות נ': שעל ידי תקיעת שופר, נאמר שיבואו האובדים והנדחים, **והם אותם שכבר נטמעו בין העמים. כי לא ידח ממנו נדח, דשורש זרע ישראל אי אפשר להתהפך.**

ובספרו פרי צדיק שמות ח': והיינו כשנכנס היראה לנקודה שבלב וההתעוררות במעמקי הלב, מועיל אף לנדחים בארץ מצרים, והיינו **שיודעים ששורשם מישראל כמו במצרים שהיו מצוינים שם...** ואף האובדים בארץ אשור **שנטמעו בין האומות ואינם יודעים כלל שהם זרע ישראל.** מכל מקום על ידי השופר הגדול יתעוררו גם כן לתשובה.

ובספרו צדקת הצדיק המלא (נ"ד): **עיקר היהדות בקריאת שם ישראל כמו שנאמר "זה יאמר לה" אני ובשם ישראל יכנה שלא יהיה לו רק מעלה זו שמכונה בשם ישראל, די.**

*

הגרא"ה קוק בדעת כהן (יו"ד סי' קנ"ג): אבל כ"ז שהיתה **הקבלה בפה כראוי,** י"ל שאין לנו ענין עם דברים שבלב, שאינם דברים כלל, ואפי' אם יבא אליהו ויגיד לנו, שהי' בלבבו אחרת מאשר בפיו, אין לנו עסק כלל עם דברים שבלב, וכד' הרב מ"מ בה' שקלים.

*

הגאון רבי יחזקאל בנעט ז"ל בירחון המאסף (שנה ט"ז כרך ב' סי' נ"ז): בנדון גיורת שנתגיירה ע"י ג' הדיוטות על מנת להנשא ליהודי, וקבלוה הדיוטות אלה אע"פ שלא קבלה תורה ומצוות בגרותה, וברור שלא תשמור תורה ומצוות, והשיב הגאון הנ"ל, דגרותה גרות ותפסי בה קדושין וצריכה גט מדאורייתא.

*

הגאון רבי חזקיהו שבתאי ז"ל בשו"ת דברי חזקיהו ח"ב (יו"ד סי' א'): נשאל אם נוכל ע"פ דין לקבל גרים אף דאיכא סיבה ניכרת, והיכא דאינם שומרים הדת אחר הגרות אם יש להם דין גר. והשיב להסכים בדבר.

*

הגאון הראשון לציון הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל ז"ל בשו"ת משפטי עוזיאל ח"ט (סי' כ'): שאין תנאי קיום המצוות מעכב את הגרות אפילו לכתחילה. וראה עוד משפטי עוזיאל (סי' כ"ב), משפטי עוזיאל ח"א (אה"ע סי' כ"ה), משפטי עוזיאל חיו"ד מהדו"ת (כרך א' סי' נ"ח), שו"ת פסקי עוזיאל בשאלות הזמן (סי' נ"ט).
משפטי עוזיאל ח"ז (סי' כ'): שמותר ומצוה לקבל גרים וגיורות אע"פ שידוע לנו שלא יקיימו כל המצוות.

*

ספר נהר מצרים הלכות גרים (עמוד קי"א): ואנחנו מקבלים לגייר את האישה והבנים הגם שכל מבין יודע סיבת גרות האישה.

*

שו"ת תעלומות לב (סי' כ"ט): ולענין הגיור לא נתבאר ולא יתבאר שיש מקום לאסור ולא אכחד כי גיליתי דעתי שאחר שתתגייר יכולה להינשא לו מפני תקנת השבים ומוטב שתשב עימו בהיתר ולא באיסור.

*

שו"ת מהרש"ם (ח"ו סי' ק"ט): בדין נישואי התערובות שנתהוו כעת בעוה"ר במדינתכם שנשאו ישראלים את נשים נוכריות וכן להיפוך ע"י ערכאות הנקרא ציוויל וילדו בנים ויש מהם שבאו הנשים הנוכריות להתגייר הם ובניהם ולמולם... ולכן עכ"פ בכה"ג יש להתיר.

*

הגאון רבי משה פארדו (הובאה מכת"י בקובץ מקבציאל): יכולה להתגייר ולא אכפת לך במה שהיא עושה לאהבת בעלה ישראל.

*

שו"ת פרחי כהונה אה"ע (סי' י'): כגון שאין כוח בידינו לאפרושי מאיסורא, וכיוון דגיורת מיהא הויא בדיעבד, מוטב לנו להעלים עין ממ"ש רבותינו לבדוק אחריהם וכו' יותר ממה שנניחם באיולתם באיסור דאורייתא וכמה עונשים... שע"ז סמכו רבני זמננו לקבל גרים הבאים להתגייר אישה בשביל איש ואיש לשם אישה ולסדר להם חו"ק.

*

הגאון רבי יוסף משאש בספרו אוצר המכתבים (סי' תת"ל): כי אין צריך סמיכה לגייר גרים ואדרבא ב"ד של הדיוטות עדיפי בזה. ובשו"ת מים קדושים (סי' ק"ה): דבר זה לגייר כל הבא להתגייר פשוט הוא בכל מקום בכל ערי המערב ובכל ערי אלג'ירין ותונס.

*

שו"ת יפה שעה (סי' ס"ז): שכדאי הוא הראש"ל הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל ז"ל לסמוך עליו.

*

פסק גאוני מרוקו בשו"ת תבואות שמ"ש חיו"ד (סי' ק"ד): להקל בעניין הגרות ולא לעצור יותר מדי.

*

מקוה המים ח"ד (אה"ע סי' ב'): סמך גם כן על דעת המשפ"ע הנ"ל להלכה ולמעשה.

*

רחמיך רבים (סי' י"ג): בתשובת הרב פיינגורט סמך גם כן על דעת המשפ"ע הנ"ל.

*

הגאון מסאטמר רבי יקותיאל טייטלבוים בשו"ת אבני צדק (סי' ס'): דגר שבא להתגייר וכו' דמיירי בהדיא שידענו שמתגייר לש"ש ואם יש חשש שמתגייר מחמת דבר אין הב"ד מקבלין אותו לכתחילה, בכה"ג דנ"ד אין נ"מ בזה דכבר נתגיירה זה כמה שנים אף שאומרים שלא התנהגה בדת ישראל ועבדה איסורים אעפ"כ בחזקת גיורת היא.

*

שו"ת ומצור דבש להגאון רבי רפאל אהרן בן שמעון יו"ד (סוסי" ט"ו): ואפי' גבי גר גדול דשואלין אותו על מה באת להתגייר ושואלין ודורשין סיבת גירותו, שתהיה לש"ש, עכ"ז אם אח"כ נודע שבא לשם איזה דבר אפ"ה כיוון שטבל ומל ה"ז גר גמור.

*

שו"ת חזון למועד להגאון רבי מרדכי אידלברג (סי' ו') שכמה מופלגי תורה בהרבה מקומות קיבלו אותם להתגייר. אך באשר שמעתי מבר סמכא, **שיודעים בבירור שהתירו לכתחילה עובדין כאלו והוא חזון נפרץ בעו"ה**. וגם צדד כמה צדודין על מה סמכו, (ובתוך ענף ד') הביא את הנוהג **להקל בזה לכתחילה בכל**

מי שבא להתגייר באופן שקשה להגיד מראשית האחרית של הגר, ואדרבה קרוב הדבר שיתנהג כמו שארי היהודים פורקי עול תורה ומצוה שנתרבו בעו"ה, ולא יהיה עדיף מהם.

*

הגאון רבי מנחם מנדל קירשנבויס בשו"ת מנחם משיב (סי' מ"ב) שהביא שם את תשובת המהרש"ק בטוטו"ד (סי' ר"ל) דהיכא שבלא"ה ידורו יחדיו שוב אין כאן משום אישות ואפשר לקבלם לכתחילה. בנד"ד ע"פ ב"ד של הדיוטות בודאי אין כאן שום חשש ואדרבה הוא מצוה כדי שלא ידחו האבן אחר הנופל... ואם יבוא ויאמר שאם לא יגיירנה ידור עמה באיסור או ילך לרב מהחופשיים טוב יותר לקבלו לכתחילה שיהיה הכל כדת וכדין, וה"נ כיון דבדיעבד הוי גר יש להקל לקבלם לכתחילה.

*

שו"ת מלמד להועיל יו"ד (סי' פ"ה): דמוטב לקבלם ולבחור הרע במיעוטו.

*

שו"ת אחיעזר ח"ג (סי' כ"ו): בדבר נכרית הרוצה להינשא לישראל ואומרת שאם לא תגוייר הבעל עלול להשתמד, או שהיא תלך ותתגייר בבי"ד של הרפורמים האם יש לקבלה או לא, וזה לשונו (שם אות ד') ולבד זה נראה דדין זה דנכרי שבא להתגייר ולקבל עליו כל המצוות חוץ מדקדוק אחד מדברי תורה או מדברי סופרים אין מקבלין אותו, היינו במתנה שלא לקבל ושיהיה דבר זה מותר לו מן הדין בזה אין מקבלין אותו, אבל במי שמקבל עליו כל המצוות אלא בדעתו לעבור לתיאבון אין זה חסרון בדין קבלת מצוות.

*

שם (סי' כ"ח): אך איני מוצא לנכון שירעישו על זה רבני הדור לצאת במחאה גלויה נגד הגרות כי בעיני עמי הארץ זהו חילול השם שאינם מניחים להתגייר ובפרט הילדים שבאמת על פי דין אפשר לגיירם.

*

שו"ת "והשיב משה" להגאון רבי משה הכהן (זריהם) חיו"ד (סי' נ"א): ואי לא מסתפינא אמינא דעניין קבלת עול מצוות אין הכוונה שיקבל עליו לקבל את כל המצוות אלא שיקבל עליו מצוות התורה ואם יעבור על איזה מהם ענוש יענש המגיע לו ואע"פ שאח"כ עבר על כמה מצוות התורה אין זה מזיק לקבלתו עול מצוות דאע"פ שחטא ישראל הוא, ואפילו אם בעת קבלתו המצוות הוא חושב לעבור על איזה מהם, מ"מ הוא קיבל אדעתא דהכי שאם יעבור יענש והוי שפיר גר מעליא.

*

הגאון רבי שלום אביחצירא ז"ל בספר מליץ טוב אהע"ז (סי' ט"ז): א"כ לפ"ז כיון שיש טורח גדול מאוד לתקן... א"כ חשיב דיעבד, ויש להתיר לגיירה וישאנה בנשואי ישראל ע"י חופה וקידושין כדמו"י והכל יהא חשוב כדיעבד ומותר... אף לזאת עשינו מעשה הרבה פעמים משום תקנת השבים.

*

שו"ת איש מצליח כרך ג' חיו"ד (סי' מ"ב): שאם יעמוד יהודי למחצה כאביו דהיינו להאמין באל אחד ולאחוז במקצת מצוות, אבל נכשל בחילולי שבת ונבלות וטרפות ודאי אין זה בסוג מחאה כיוון שהחזיק עצמו ליהודי ונוהג במקצת מנהגי יהדות.

ובח"א מספרו (יו"ד סי' ל') כתב עוד, ז"ל: אודות הגרות לענין דינא ה' תעלומות לב (ח"ג סי' כ"ט) כ' דאע"ג דקיי"ל הנטען על הנכרית ונתגיירה לא יכנוס, מ"מ היכא שכבר יש לו בנים ממנה ועוד שהם נשואים ע"י הממשלה באופן שא"א להפרידם בשום פנים, מוטב שיאכלו רוטב ולא יאכלו שומן עצמו וכמ"ש בתשובת הרמב"ם בספר פאר הדור ע"ש וכן מעשים בכל יום פה לגייר האישה אם כבר עשו נישואין אזרחיים, אפי' אין להם בנים מטעם שא"א להפרידם ומוטב וכו' עכ"ד ע"ש.

*

ספר חדושי בתרא חידושי יבמות מהדו"ק (סי' רס"ב): אפי' כשכוונו רק לשם אישות ולשאר הבלים, הרי הוא כישראל מומר מאחר שטבל ונעשה כישראל... דגם בהגרות היותר גרועה נשאר דינם כישראל.

*

הגאון רבי אברהם משה חברוני זצ"ל ראש ישיבת חברון בספר משאת משה עמ"ס קדושין (סי' מ"ח): דגדר קבלת מצות בגר אין זה עצם הגרות, דהגרות הוי רק ע"י המילה וטבילה... שכל גר שנתגייר ומל וטבל לשם יהדות ולא קבל מצות הוי כישראל אבל בלי חיובי מצות התורה.

*

הגאון רבי משה מרדכי הלוי שולזינגר עמ"ס חגיגה (סי' ח'): שהאריך לבאר את דברי הגאון האחיעזר בנגוד לכמה רבנים שפירשו את דבריו באופן שנראה כאילו דעתו להחמיר בגר שנתגייר ובשעת הגרות נראה וניכר שלא יקיים את כל המצוות.

*

הגאון בעל שו"ת בנימין זאב (סי' ע"ב): בתוך תשובתו, שנשאל בגר שבא לחסות תחת כנפי השכינה מה צריך לעשות והשיבו, מקצת מדיני גרות וכתב שם וז"ל "מצאתי תשובת ר"י ב"ר שמואל דשלשה בגר סגי אפילו הדיוטות והכי משמע מדברי האשרי ולא חילק אי בעינן ג' ת"ח או הדיוטות ולגבי גר **אזלינן לקולא** כלומר אפילו הדיוטות **שלא תנעול דלת לפני גרים**.

*

בס"ד, יום רביעי ה' תשרי תשי"ע

הודעה לתקשורת

בקשר למה שהתפרסם בתקשורת בשמי בענין גרות חיילים יוצאי ברה"מ, ברצוני להבהיר כמה דברים:

א. מעולם לא אמרתי ששרות בצבא יבוא במקום קבלת מקצת מצוות שעל הגר לקבל, אלא רק כחלק מן המצוות שאותם הגר מקבל.

ב. כל מה שכתבתי שיש להקל בהליך הגיור לא נאמר כלפי סתם גוים הבאים להתגייר, אלא אך ורק כלפי אלה שהם צאצאי יהודים הנקראים בלשון הפוסקים "זרע ישראל".

ג. דבריי מבוססים על גדולי הפוסקים ראשונים ואחרונים ורבים מגדולי ישראל מסכימים עמם ועודדוני לפרסם את דעתי ולא לחת מפני כל.

ד. דבריי הוצגו בצהובון יתד נאמן בצורה מסולפת ושיקרית ולמטה מכבודי להגיב על דברי האיולת והבלע הכתובים שם.

ה. אני מתכוון להציג את דבריי במלואם בזמן הקרוב על מקורותיהם לפני צבור תלמידי החכמים ובעלי התריסין שיוכלו להתרשם מהם ולחוות את דעתם כדרכה של תורה.

ו. אני מוכן להציג את דבריי בבמה הראויה לכך בני מדרשא בישיבות וכוללים ששם הוא המקום הראוי לדון ולפלפל בדברים כגון אלו לאסוקי שמעתא אליבא דהלכתא.

ח"כ הרב חיים אמסלם

